

Як дати раду з батьками?

ТИПИ БАТЬКІВ (загальні)

Кожному типу притаманна певна манера виховання дітей.

1. Авторитетні батьки мають високі показники і в любові, і в контролі своїх дітей, Дитина отримує зрозумілі настанови і високо цінується батьками. Завдяки дисципліні вона відчуває себе у безпеці і без страху росте у любові батьків.
2. Поблажливі батьки мають високу міру любові до дитини, але низьку міру контролю. Адже дисциплінування може віддалити їх від дитини, тож такий тип батьків дозволяє їй занадто багато. І таке ставлення викликає у дитині почуття незахищеності.
3. Авторитарні батьки сильні у контролі, але слабкі у любові. Їхня дитина має у своєму житті все робити так, як вони цього хочуть. Але таке виховання сама дитина сприймає як те, що батьки налаштовані проти неї, і починає повставати проти них.
4. Недбалі батьки мають низькі показники і в любові, і в контролі. Вони думають і піклуються тільки про себе. Дитина відчуває себе забутою і покинутою, не може довіряти батькам та залишається без керування.

Виконуючи свої обов'язки, батьки застосовують такий тип батьківства, який дозволяє їм ефективно виконувати свої завдання. Отже, важливо ідентифікувати різні типи або моделі батьківства.

У психолого-педагогічній літературі існує багато різноманітних класифікацій та типологій батьківства. Найбільш узагальнений підхід розділяє батьківство на три широкі категорії.

Батьки, які застосовують авторитарний тип:

- встановлюють стандарти для того, щоб формувати, контролювати й оцінювати поведінку та позицію дитини;
- цінують покірливість і понад усе ставлять власний авторитет;
- мають тенденцію до карально-насильницької дисципліни;
- обмежують ступінь вибору дитини;
- здійснюють контроль над «свавіллям» дитини.

Батьки, які обирають ліберальний тип:

- мають незначний контроль над поведінкою дитини;
- іноді спостерігається й повна його відсутність;
- надають дітям багато волі, лише з незначними обмеженнями;
- стосовно дитини не застосовують покарання, а лише схвалення.

Завжди опираються на логіку й розсудливість.

Але іноді при даному типі батьківства трапляється, що незначний контроль переходить у вседозволеність, коли ролі у поведінці дитини чітко не визначені. Така ситуація подекуди означає відступ від батьківських обов'язків. А вседозволеність може призвести до того, що

діти постійно перебуватимуть у стані тривоги і будуть нездатними до розвитку власного самоконтролю.

Батьки, які є прихильниками авторитетного стилю:

- прагнуть бути якнайбільш турботливими;
- більше покладаються на заохочення, ніж на покарання;
- прагнуть бути чуйними до потреб дитини, але не потурають їй;
- підтримують контроль над дитиною у такий спосіб, що виявляє уважність до думок, почуттів на різних етапах розвитку дитини;
- виявляють любов до дитини, контролюють, очікуючи від дитини відповідальної поведінки;
- пояснюють причини дотримання дисципліни і сімейних правил.

Отже,

1. Авторитарний.
2. Ліберальний.
3. Авторитетний.

— конкуренція — домінування взаємин, коли переважає прагнення кожного члена родини довести свою зверхність над іншими за будь-яку ціну. Емоційний комфорт одного досягається за рахунок психологічного дискомфорту іншого;

— відсторонення — взаємини, за яких батьки «розлучаються» з підлітком, відмовляючись брати участь у його житті. Ситуація в таких родинах драматична.

Для чутливих дітей відсутність батьківської любові дуже небезпечна, оскільки викликає розгубленість, страх, депресію, небажання жити;

— антагонізм — взаємини, для яких характерним є протистояння окремих членів родини і небажання жодної сторони йти на компроміс.

Запобігти конфліктам (тези)

Думки та побажання дітей батькам.

1. Не піддавайтеся на мої провокації, коли я навмисно кажу і роблю щось, що засмучує вас. Інакше я знову намагатимусь здобути таку «перемогу».
2. Не змушуйте мене відчувати себе меншим, ніж я є насправді. Я компенсую себе тим, що буду поводитися зверхньо.
3. Не робіть за мене того, що я можу зробити сам. Інакше я почуватимуся немовлям, вимагаючи, щоб мене обслуговували.

4. Не робіть мені зауважень у присутності інших людей. Я сприйму ці зауваження, якщо ви поговорите зі мною віч-на-віч.
5. Не звертайте надто багато уваги на мої шкідливі звички. Зайва увага лише сприяє їх закріпленню.
6. Не намагайтеся обговорювати мою поведінку під час конфлікту. Я не маю нічого проти того, щоб обговорити її, але зробимо це дещо пізніше.
7. Не намагайтеся повчати мене. Ви б дуже здивувалися, дізнавшись, як добре я знаю, що таке «добре», а що таке «погано».
8. Не примушуйте мене вважати, що мої помилки — злочини. Я повинен навчитися робити помилки, не вважаючи при цьому, що ні на що не здатний.
9. Не прискіпуйте і не бурчіть. Бо інакше мені доведеться прикинутися глухим, щоб якось захиститися.
10. Не вимагайте в мене пояснень із приводу моєї поведінки. Я насправді не знаю, чому зробив те чи інше.
11. Не випробовуйте занадто мою чесність. Мене легко злякати і я почну брехати.
12. Не оберігайте мене від наслідків моєї діяльності. Мені необхідно вчитися на власному досвіді.
13. Не уникайте прямих і чесних запитань.
14. Ніколи не стверджуйте, що ви довершенні й безгрішні.
15. Ніколи не вважайте, що вибачення переді мною принижує вашу гідність.
16. Не турбуйтеся про те, що ми проводимо разом дуже мало часу.
17. Ставтесь до мене так, як до своїх друзів. Тоді я теж буду вашим другом.

Виявляється, такі діти ростуть повільніше і зазвичай нижчі за своїх ровесників із благополучних сімей. А така обставина додає підліткам психологічних проблем і має довгострокові наслідки.

Пубертатний період — фізіологічно, психологічно, морально найскладніший у становленні будь-якої людини. Саме в ці роки відбувається емоційне становлення особистості, яке проходить відстань від нестачі рівноваженості до витримки, від суб'єктивних інтерпретацій ситуації до об'єктивних, від виникнення конфліктів до їх вирішення.

Кристалізуються інтереси до протилежної статі, стихійні відчуття сексуальності трансформуються у статеву зрілість. Це вік, коли дитина починає визволятися від опіки батьків із надією на власні сили. Настає час вибору професії, життєвої філософії, усього, що складає дилему дорослого життя. Формування особистості підлітка відбувається на тлі родинного клімату, ставлення до нього батьків, інших родичів. І якщо в родині відсутня любов, панують байдужість, хронічні конфлікти, пияцтво, нехтування інтересів підлітка, у нього формуються негативні риси характеру, мовлення спрощується до лайки, відсутній інтерес до будь-якої діяльності; знайомство з мистецтвом не виходить за межі шоу, дешевої відеопродукції, верх бере вулиця з її проблемами — курінням, пиятикою, проституцією, наркоманією.

Пам'ятка

Чого не можна робити, спілкуючись із підлітком

- 1. Застосовувати насилля, крики і глузування.**
- 2. Застосовувати епітети, які б принижували його гідність.**
- 3. Ображатись і демонстративно не розмовляти з підлітком цілими днями.**
- 4. Ігнорувати його думки щодо власного здоров'я, планів на майбутнє, дозвілля, кишенькових грошей.**

У вихованні не можна нехтувати ніякими дрібницями. Дрібниць у виховній роботі просто не буває і не може бути. Часом батьки забувають своє дитинство і себе в юності, й тому не розуміють власних дітей, природу їхніх учинків. А діти не розуміють батьків. Дітям— підліткам потрібна не стільки опіка, скільки дружня порада, розумне керівництво, духовна підтримка. Однак духовну підтримку подавати важко: для цього самому слід бути «на висоті». Потрібно бути цікавим і необхідним для підлітка. Ваша допомога не повинна бути крикливою, а поради нав'язливими.

Тест

Чи хороші ви батьки?

Перша цифра після кожного запитання відповідає ствердженню «так», друга— запереченню «ні», третя означає — «іноді».

- 1. Чи дає вам підстави для хвилювання стан здоров'я та фізичний розвиток вашої дитини? (0, 4, 2)**
- 2. Треба чи ні давати дітям гроші на «кишенькові витрати» залежно від їх потреб? (4, 0, 2)**

3. Чи дозволяєте ви дитині допомагати вам по господарству, хай навіть ця допомога незначна? (4, 0, 3)
4. Чи вважаєте ви, що незначна брехня з боку дитини допустима? (0, 4, 2)
5. Чи має ваша дитина шанси переконати вас у суперечці? (5, 0, 3)
6. Чи можуть ваші діти мати від вас секрети? (3, 0, 2)
7. Чи засуджуєте ви суворість у вихованні дітей? (5, 0, 0)
8. Чи легко налагоджуєте ви контакти з приятелями вашої дитини? (4, 0, 2)
9. Чи просите ви пробачення у дитини, якщо несправедливо її покарали? (5, 0, 3)
10. Чи систематично ви цікавитесь навчанням дитини у школі? (4, 0, 1)
11. Чи дотримуетесь ви у вихованні дітей традицій вашого роду і народу? (4, 0, 1)
12. Чи формуєте ви у своєї дитини почуття національної самосвідомості, честі й гідності? (5, 0, 0)

Тепер підсумуємо. Знайдіть суму. Якщо вона становитиме 50 — ви ідеальні батьки, такі ідеальні, що можна замислитися, чи на всі питання відповідали щиро.

35—45 — ви дуже любите дитину, відчуваєте всю важливість своїх обов'язків перед нею.

30—34 — взагалі ви непогані батьки, хоча часом і припускаєтесь помилок, які «підривають» ваш авторитет перед дитиною.

25—29 — на жаль, у багатьох ситуаціях ви не є досконалими вихователями, й діти, мабуть, не почуваються з вами досить добре і просто.

20—24 — ви зовсім непослідовні у вчинках, надто часто робите те, чого не варто робити ніколи. Діти не знають, коли і в чому вони можуть на вас покластися.

19 та менше — маємо надію, що такої суми не набрав ніхто, бо в цьому разі можна лише поспівчувати вашій дитині.

Сучасні батьки іноді не розуміють, яку велику роль вони відіграють у вихованні дітей. Звичайно, фінансове забезпечення та безпека дуже

важливі, але це не головне, що може їм дати дбайливий батько. Він повинен бути не тільки годувальником, а й зразком для наслідування, джерелом емоційної безпеки для своїх дітей.

Сприятливий чоловічий вплив допомагає хлопчикам поступово ставати сильними мужніми чоловіками. Дівчата, у вихованні яких батько бере активну участь, пізніше своїх ровесниць досягають статевої зрілості, виростають упевненими в собі незалежними жінками.

На жаль, багато батьків, які не можуть досягти взаєморозуміння зі своїми дітьми, звинувачують у цьому дітей. Вони звинувачують у всьому їх погану поведінку, мінливий настрій і невпевненість у собі.

Батьки повинні зрозуміти, що діти - це їх відображення, і невпевненість у собі, стереотипи та стилі виховання, які застосовують батьки, можуть згубно впливати на розвиток дитини. Розглянемо кілька типів батьків, які погано впливають на своїх дітей. Упізнавши себе в якомусь із типів, ви можете вжити заходів, щоб урятувати ситуацію. Пам'ятайте, що ваше рішення змінити свій стиль виховання може значно поліпшити якість життя дитини та допомогти їй подолати тривоги.

1. Вічно зайнятий батько

Ці батьки завжди зайняті. Вони рятують світ і займаються найрізноманітнішими справами, але тільки не вихованням дітей. Однак це не означає, що такі батьки байдужі до своїх дітей. Час від часу вони приділяють дітям увагу, але цього недостатньо. У результаті діти, емоційно відсторонені від своїх батьків, відчувають самотність, непотрібними й нещасними.

Якщо довгий час ситуація не змінюється на краще, ці нав'язливі відчуття й думки поступово переростають у глибокі страхи й невпевненість у собі. Якщо ви належите до даного типу батьків і не хочете, щоб дитина піддавалася страхам, іноді ви повинні жертвувати заради неї своєю роботою та іншими заняттями.

2. Невидимий батько

На відміну від вічно зайнятого батька, невидимий батько не бере ніякої участі в житті дитини, тому що сім'я та виховання не є його пріоритетами. Приймаючи рішення завести дитину, батьки повинні розуміти, що це тягне за собою велику відповідальність. Батьки повинні розуміти необхідність присвячувати своє життя тому, щоб виростити дитину, допомогти їй стати успішною в житті.

Діти, які ростуть без батька, часто не можуть знайти себе в житті. Їх серце переповнене почуттям образи. Відсутність батьківської турботи може викликати в дитини різні психологічні проблеми, тривалу депресію, зіпсувати найпродуктивніші роки життя.

3. Хронічно нещасний батько

Сучасний світ сповнений хронічно незадоволених чоловіків, які постійно бурчать і скаржаться на щось. Багато з таких песимістичних і похмурих чоловіків виховують дітей і відіграють важливу роль у їх розвитку. На жаль, діти при цьому не отримують емоційної підтримки, тому їм важко знайти спільну мову з батьками, радувати їх і отримати їх визнання.

У результаті хронічна незадоволеність батька отруює його взаємини з дітьми. Це часто змушує дитину страждати від свого роду емоційного відкидання. У таких дітей часто виникає внутрішній конфлікт; вони не можуть зрозуміти, чи любить їх незадоволений життям батько, чи ні, чи вірить він у дитину, чи ні.

Якщо ви належите до даного типу батьків, ви повинні взяти ситуацію у свої руки, зробити перший крок до примирення з дитиною. Якщо ви не знаєте, як це зробити - зверніться по допомогу до психолога. У більшості випадків батьки поведуться відсторонено тому, що вони самі пережили емоційне відкидання збоку батьків. Тому варто перервати це замкнене коло загального нерозуміння та встановити нові сімейні традиції.

4. Батько-психолог

Сучасні батьки, нарешті, зрозуміли, що психічне благополуччя дітей є запорукою їх успіху, здоров'я та процвітання в майбутньому. Батьки читають багато книг і статей, відвідують семінари, щоб зрозуміти, як влаштована психіка дитини, як виростити її психічно здоровою. Це прекрасно, але при цьому батьки повинні бути обережні з психологічними експериментами й методами, тому що неправильне їх застосування може погіршити ситуацію та привести до незворотних наслідків.

Деякі батьки взагалі не карають своїх дітей. Вони просто бояться вразити їх почуття та щиро вірять, що зауваження, покарання й виховні заходи можуть знизити самооцінку дитини й нанести їй психологічну травму. Такий підхід у вихованні є великою помилкою.

Діти, які не мають здорових обмежень і моральних норм, зазвичай відчують труднощі в житті. У них немає почуття відповідальності, вони недисципліновані, тому що батьки не привчили їх до правил і розпорядку, не прищепили їм моральні цінності. Такі батьки повинні

визнати свою помилку, навчити дитину поводитися правильно, чинити чесно й адекватно реагувати на критику. Діти повинні чітко розуміти, що добре, а що погано. Так вони, нарешті, зможуть жити в злагоді з тими, хто їх оточує.

5. Батько-нянька

Деякі батьки поведуться, як дбайливі матері або няньки. Вони бережуть своїх дітей як зіницю ока й догоджають кожній їхній забаганці. Вони думають, що їхні діти - маленькі й безпорадні істоти навіть у підлітковому віці. Батьки не розуміють, що їх надмірна любов і турбота не дає дитині можливості зробити щось самостійно. Як правило, у дітей, вихованих надмірно турботливими батьками, не вистачає мотивації боротися за успіх і процвітання, тому що всі їхні проблеми зазвичай вирішує батько-нянька.

Підтримувати дитину в розумних межах - це нормально. Але ваше щире бажання допомогти перетворює вас на няньку. І надмірна турбота, і її повна відсутність несприятливо впливають на дітей. Навпаки, у батьків, які дотримуються золоті середини, виростають щасливі, успішні та впевнені в собі діти.

6. Батько-охоронець

Ці батьки будують тісні взаємини зі своїми дружинами та дітьми. На жаль, такі стосунки між батьком і дитиною також можуть бути небезпечні через занадто тісний емоційний зв'язок. Якщо батько сумує, те ж саме відчуває й дитина. Разом з тим батьки-охоронці надзвичайно чутливі до проблем і невдач дитини. Отже, і дитина, і батько стають емоційно співзалежними, не можуть радіти життю окремо. У майбутньому така дитина завжди буде прагнути встановити сильний емоційний контакт з іншими людьми.

Батько-охоронець повинен вжити заходів, поки не стало надто пізно. Але як можна вирішити цю проблему? Необхідно знайти нові захоплення й зосередитися на своєму власному житті. Постарайтеся зрозуміти, що співзалежні взаємини не допоможуть дитині стати щасливою в майбутньому.

7. Авторитарний батько

Мета авторитарного батька - виховати дітей розумними й дисциплінованими, не дивлячись ні на що. Вони вибирають авторитарний стиль виховання тому, що частіше за все самі виховувалися подібним чином. Авторитарне виховання вбиває

самооцінку дітей і робить їх слухняними. Діти пригнічують свої емоції, їм бракує мужності й авторитету, щоб протистояти суворому батькові.

Психологи рекомендують авторитарним батькам стати м'якшими й дати дітям трохи простору. В іншому випадку пригнічені та глибоко вкорінені почуття викличуть серйозні психічні розлади й затьмарять життя дитини.

Бути гарним батьком непросто. Іноді навіть добрі наміри можуть викликати проблеми. Зрозумійте, що ідеальних батьків немає в природі. Головне - приборкати своє его, бути готовим змінюватися заради благополуччя вашої дитини.

Сім типів батьків, які дратують кожного вчителя

Так склалося, що вчитель має не лише навчати та піклуватися про учнів, а й час від часу спілкуватися з їхніми батьками. А вони, як і школярі, бувають дуже різними. І практично у кожному класі є учні, при згадуванні чийх батьків, у педагога мимоволі сіпається око. Але ж хороший учитель – завжди трохи психолог. Тому зможе знайти підхід до найнеординарніших особистостей будь-якого віку, навіть, якщо це вартуватиме часу та нервів!

До вашої уваги добірка найхарактерніших «портретів» батьків, манера спілкування та поведінки яких страшенно дратують педагогів.

1. «Ви вчитель – ви й вчіть!»

Є такий тип батьків, які зовсім не вважають за потрібне займатися своїми дітьми. Вони наче впевнені, що разом із тим, як вони привели своє чадо до школи, то автоматично скинули на вчителя всю відповідальність за його виховання та розвиток.

Аргумент простий: «Вам за це гроші платять, ви й вчіть, а я на роботі працюю!». І байдуже, що у класі 25-30 учнів, а класний керівник усього один, і він фізично не в змозі повною мірою володіти усією інформацією про складнощі кожної дитини.

А коли у підлітковому віці такі батьки стикаються із хамством та байдужістю своїх дітей через брак часу на їхнє виховання, то вони лише волають: «Куди дивиться твій учитель? Чому тебе тільки у школі вчать?!».

2. «Та що ви у своїй школі знаєте?»

На думку таких батьків, їхня дитина особлива у всіх сенсах, навіть якщо її знання та здібності доволі посередні. У будь-якій спірній ситуації вони

завжди на боці дитини та абсолютно ігнорують слова вчителя щодо дійсних причин конфлікту. Для цього типу батьків істина єдина – учитель упереджено ставиться до їхнього чада.

Незадовільна поведінка, постійні запізнення, низький рівень знання програмного матеріалу? Проблема не у поганій підготовці до уроку, не у хамському поводженні їхньої дитини, біда виключно у вчителеві.

Такі батьки без спеціальної освіти та без елементарних знань психології упевнені, що обізнані у методах викладання та виховання краще за всіх. А навіть намагатися їх переконати у зворотному – марнування особистого часу.

3. «А чому не “12”?!»

Деякі батьки настільки зациклені на відмітках, що забувають, що оцінка – у першу чергу мотивація для роботи над собою, а не вирок. Замість того, щоб пояснювати школяреві значення знань, вони вимагають сумлінного «зубріння», начебто від відмітки у журналі залежить подальший добробут їхньої дитини у дорослому житті.

Коли такі батьки приходять до вчителя дізнатись про успішність свого чада, їх цікавлять виключно оцінки, а не рівень фактичних знань. Вони не розуміють, що відмітка – показник умовний.

З такими батьками найлегше, в цілому вони не байдужі та не надокучливі. Просто необхідно правильно скерувати фокус їхньої уваги.

4. «А ось і я!»

Коли у класі є батьки, яким небайдуже шкільне життя їхньої дитини та усього класу, це тішить. Батьки-однодумці можуть активно допомагати учителю у проведенні виховних заходів, організації свят, вони пропонують ідеї цікавих екскурсій та інше. Однак, усьому має бути міра.

Певні мами практично щодня пишуть класному керівникові по декілька разів на день із різними запитаннями, ідеями, уточненнями та порадами. Вони надокучають й іншим батькам. Їх не спинить, що годинник показує вже за десяту вечора. Вони цілком можуть зателефонувати вчителю хоч пізно ввечері, хоч зранку у вихідний.

А як інакше? Адже на їхню думку педагог зобов'язаний бути на зв'язку 24/7. Їм навіть і на думку не спадає, що окрім професійного у вчителя є і своє особисте життя, поза шкільних справ.

Таких батьків легко виокремити у новому колективі, з ними можна швидко знайти спільну мову, але надзвичайно важливо одразу виставити особисті кордони у спілкуванні.

5. «Побачимо, що на це скаже адміністрація!»

Стався конфлікт між учнями, виникло будь-яке непорозуміння з учителем, між учнями класу чи з батьківським комітетом? Як вирішити ситуацію – якнайшвидше донести «тим, кому треба»: завучу, директору, управлінню освіти чи безпосередньо Міносвіти. Можна ще поширити по вчительських групах – «нехай знають наших!». Головне, вчинити резонанс.

Спробувати порозумітися та вирішити конфлікт між собою? Ні, це не так цікаво! Зайвим говорити, що така поведінка батьків аж ніяк не йде на користь їхнім дітям. Окрім того, це коштує неабияких нервів вчителям, бо пояснити таким батькам, що існують цивілізовані способи вирішення конфліктів майже неможливо.

6. «Так-так, звісно, хороша ідея, ми за!»

Від таких батьків можна завжди почути згоду на будь-яку вашу пропозицію. Але не поспішайте радіти! Далі слів діло не піде. Їм важливо, щоб їх сприймали активними учасниками батьківської спільноти, водночас вони не готові нічого ініціювати від слова «зовсім». І це є проблема, коли настане час переходити від слів до конкретних справ.

Такі батьки, хоча начеб-то і на боці вчителя, але насправді відчують приховану агресію, тому часто в очі кажуть одне, а поза очі інше.

7. «Ви зобов'язані! Я плачу податки, а ви отримуєте зарплатню!»

Такі батьки зверхньо ставляться до вчителів. Те, що батьки та вчителі є партнерами у вихованні дитини – поза межею їхнього усвідомлення.

Вони поводять себе так, наче конкретний учитель загальноосвітньої школи отримує зарплатню особисто з їхньої кишені, тому повинен завдячувати безпосередньо цим батькам, що взагалі має де заробити собі на хліб. Педагог у їхньому сприйнятті не компаньйон, а підлеглий, причому є обслуговим персоналом для їхнього чада.

З такими батьками дуже складно порозумітися, а побудувати ділові рівноправні стосунки – надскладне завдання.

Бути хорошим вчителем надзвичайно важко. Так, можна жалітися, що авторитет учителя у суспільстві впав до мінімуму, педагогів не цінують ні влада, ні батьки, ні учні. Однак варто пам'ятати, що до нас ставляться саме так, я ми це дозволяємо! Будьмо гідними та доведемо, що нас є за що поважати!

Класному керівникові на замітку: шість чек-листів для роботи

У скарбничку кожного вчителя

Ви також іноді ловили себе на думці, що через необхідність тримати в голові одразу багато інформації починаєте губитися в її розмаїтті? Структурування дозволить здійснювати планомірну підготовку і самоконтроль під час виконання будь-якої роботи.

Пропонуємо шість чек-листів, які допоможуть організувати ефективну роботу з учнями та їхніми батьками, а також не забути про важливі дрібниці, невиконання яких може звести нанівець усі зусилля, докладені при підготовці до онлайн-заходів, вебінарів та батьківських зборів.

1. Циклограма обов'язків класного керівника

На кожного класного керівника покладено багато функцій. Він не лише має передавати знання та мотивувати школярів до навчання, а й формувати сприятливий мікроклімат в класі, стежити за відвідуваністю, мотивувати учнів брати участь у різноманітних олімпіадах і конкурсах, взаємодіяти з батьками та інше. Як все встигати та нічого не випускати з виду?

Представлена циклограма допоможе вам системно і творчо планувати роботу, робити все вчасно і не забувати про важливі справи.

Правила підготовки до онлайн-заходу

Сьогодні організувати захід в форматі онлайн не складніше, ніж офлайн. Головне – дібрати змістовний матеріал та продумати етапи заходу, щоб зробити його динамічним та інтерактивним.

На відміну від офлайну, при організації онлайн-конференції одними з найважливішими є технічні питання. Тож, щоб уникнути несподіванок, радимо використовувати популярні онлайн-платформи, функціонал яких добре знайомий усім учасникам, та врахувати певні технічні моменти.

Ключові моменти, на які варто звернути увагу при підготовці онлайн-заходу, зібрані у відповідному чек-листі.

Найзручніші платформи для проведення онлайн-заходів:

Правила підготовки до виховної години

Класна година – обов'язковий захід під час навчально-виховного процесу школярів. В умовах дистанційного та змішаного навчання, щоб утримати увагу школярів, такі уроки не мають бути у форматі монологу вчителя. Залучайте школярів до діалогу, дозволяйте їм висловлювати власну думку. Не забувайте про інтерактивні завдання та зворотній зв'язок.

Цей чек-лист присвячений питанням організації та проведенню виховних годин.

Для отримання зворотного зв'язку під час класної години пропонуємо такі онлайн-інструменти, вони є зручними та безкоштовними:

- [Google Jamboard](#) (віртуальна класна дошка, її можна використовувати для рефлексії, мозкового штурму та миттєвого опитування з відображенням відповідей усіх учнів на єдиній віртуальній робочій поверхні);
- [LearningApps](#) (онлайн-конструктор, що дозволяє створити інтерактивні завдання 19 типів – тест, кросворд, вікторина, філворд, стрічка часу, пазл та інше).
- [Survio](#) (застосунок проведення опитувань та демонстрації результатів відповідей у вигляді графіків і діаграм).
- [Тести від «Всеосвіти»](#) (сервіс для перевірки знань, проведення змагань, квестів та опитувань, більш детально читайте [в окремому матеріалі](#)).

Правила підготовки до онлайн-зустрічі з батьками

У батьків школярів нерідко виникає безліч поточних запитань: як допомогти дитині з домашніми завданнями, як мотивувати до навчання, як покращити оцінки з окремих предметів, як вирішити певний конфлікт між учнями, коли організувати екскурсію класом та інше.

Певні організаційні питання можна вирішити в індивідуальному порядку, а деякі – лише збираючи батьківські збори.

Однак робочий час батьків та вчителя, як правило, збігається, тому відвідуваність не надто висока. Допоможе вирішити цю проблему організація онлайн-зустрічей.

Ключові моменти, про які варто пам'ятати, готуючись до зустрічі з батьками, проілюстровані у відповідному чек-листі.

Ефективні комунікації з батьками

Між батьками учнів та вчителями нерідко виникають певні непорозуміння. Як побудувати спілкування таким чином, щоб вчитель міг скеровувати діалог на ефективне вирішення проблемної ситуації?

У чек-листі перераховані рекомендації, як вибудовувати спілкування з батьками. Зокрема, в ньому йдеться про управління ситуацією та гнучкістю у вирішенні проблем.

Підготовка до проведення вебінара

Ми, сучасні вчителі, маємо багато переваг перед нашими колегами попередніх поколінь. Завдяки сучасним технологіям ми можемо швидко

знаходити інформацію, обмінюватись досвідом та навчатися у колег не лише по школі, а навіть із різних країн. Найзручніший формат для цього – вебінар.

Усе більше українських вчителів не лише підвищують кваліфікацію, переймаючи досвід колег, а й діляться своїми напрацюваннями, виступаючи у ролі лектора вебінарів на популярних освітніх платформах.

Готуєтесь до вебінару? Чек-лист допоможе не забути про ключові моменти, який варто дотримуватись, щоб трансляція з вашою участю пройшла успішно.

Щоб завантажити запропоновані чек-листи у високій роздільній здатності для подальшого друку, **Техніка «сендвіча» для вирішення конфліктів та запобігання непорозуміннь**

Універсальний психологічний прийом на всі випадки жи
Чути співрозмовника і вміти відстоювати свою точку зору – велика перевага незалежно від того, спілкуєтеся ви з колегою чи з учнем. Однак при розбіжностях поглядів в міжособистісних відносинах часто виникають конфліктні ситуації. Вирішувати ж такі ситуації правильно і красиво, щоб усі були задоволені результатом – це неабияке вміння.

Пропонуємо універсальний психологічний прийом, використовуючи який, вам буде простіше запобігати чи вирішувати конфлікти, переконувати співрозмовників та схиляти їх на свій бік, а також правильно та аргументовано висловлюючи власну позицію, швидше знаходити порозуміння з оточуючими.

Техніка «сендвіча» – спеціальний прийом спілкування, при якому позитивна і негативна інформація межуються у такий спосіб, щоб співрозмовник почув сенс неприємної складової і водночас у нього залишилося приємне враження від розмови.

Принцип виконання:

1. Задайте одразу ж позитивний тон бесіди

Напередодні неприємної розмови, особливо, якщо учень/ колега/ батьки дитини та ін. завинили, вони відчують певну напругу в очікуванні діалогу. Тож із самого початку спрямуйте розмову в позитивне русло. Це допоможе зняти стрес і провести конструктивний діалог.

Наприклад, пригадайте ситуацію, в якій ваш співрозмовник проявив себе найкращим чином, зазначте сильні риси характеру чи особисті якості, або похваліть за загальний внесок у спільну справу та інше.

2. Аргументовано висловіть власне ставлення до неприємної ситуації, яка відбулася та потребує обговорення

Висловіть свою думку щодо проблемної ситуації, аргументуючи її (важливі конкретні слова, зауваження та коментарі). Намагайтесь бути лаконічним: довгий список зауважень не буде почутий і сприйнятий, і врешті-решт ви не досягнете поставленої мети.

Також уникайте назідання – не повчайте, а разом намагайтесь знайти розв'язання конкретної проблеми.

3. Дочекайтеся зворотного зв'язку від співрозмовника

Важливо почути, як співрозмовник зрозумів те, що ви намагалися до нього донести. Запитайте, у чому він з вами погоджується, а у чому – ні. Уважно слухайте співрозмовника, не перебивайте, обговорюйте у м'якому тоні та разом шукайте шляхи розв'язання конфліктної ситуації, що склалася.

4. Розмову завершіть так само щирою похвалою

Висловіть своєму співрозмовнику вдячність та скажіть, за що ви його цінуєте та поважаєте.

Обов'язкова умова — чергуючи «шари», особливу увагу слід приділити другому позитивному аргументу. Якнайкраще, щоб він був більш вагомим за перший та зміг перекрити об'єм критики.

Це дозволить вашому співрозмовнику почути неприємну інформацію і водночас в нього не виникне відчуття тотальної критики та власного знецінення у ваших очах.

Приклади ситуацій зі шкільного життя, які можна вирішити за допомогою техніки «сендвіча»:

Ситуація з поганою поведінкою дитини. Щоб дитина не закривалася у власну «мушлю», почніть «сварити» дитину з похвали. Тоді є шанс, що вона вас почує та зробить відповідні висновки.

Отже, для початку пригадайте випадок, коли дитина була чемною, допомагала іншим та її дії були гідно оцінені. Після того, як побачите, що дитина вас чує та йде на контакт, аргументовано висловіть свою думку, щодо конкретної неприємної ситуації. Після цього важливо отримати зворотний зв'язок — важливо почути, чи дитина зрозуміла те, що ви хотіли до неї донести та з чим вона з вами погоджується. Розмову завершіть так само похвалою, розкажіть дитині, як ви її любите і поважаєте.

Низька успішність навчання школяра. Вкрай важливо допомогти дитині зберігати мотивацію, навіть, якщо з навчанням у неї геть погано. Правильніше за все поєднувати конструктивну критику із щирою похвалою.

Почніть обговорення успішності з хорошого, потім вкажіть на те, що варто покращити, зосередившись на головному. Навіть, якщо успішність учня поки що низька, доцільно похвалити його за старанність, креативний підхід, дотримання термінів чи щось інше. Обов'язково постарайтесь знайти, за що саме можна похвалити, навіть здавалось би найбезнадійнішій ситуації!

Після цього обговоріть з учнем, що, на його думку, можна вжити для підвищення його особистих результатів, також поділіться власним баченням з цього приводу. Бесіду обов'язково закінчить на позитивній ноті, похваливши учня за його людські якості.

Прогули уроків школярем. Діти прогулюють уроки, коли їм перестає бути цікаво, вони мають низьку успішність або в них проблеми з учителем-предметником чи однокласниками.

Використовуючи техніку «сендвіча», постарайтесь з'ясувати, що саме є причиною прогулів та спільно з учнем знайти шляхи розв'язання проблеми, що склалася. Намагайтеся не сварити школяра, а будувати діалог у довірливому тоні.

Пам'ятайте, кожному легше сприйняти критику, якщо подати її у вигляді шарів «сендвіча» – тобто, «упакувати» між двома позитивними моментами. Практикування цієї техніки допоможе вам бути почутими і водночас зберігати доброзичливі стосунки з оточенням!

Непорозуміння і конфлікти в учнівському середовищі виникають ледь не щодня. Причини виникнення таких ситуацій можуть бути абсолютно різними. Як знайти джерело конфліктів і швидко їх вирішити? У цьому вам допоможуть прості та дієві поради **Олени Черниш** — психологині в галузі розвитку емоційного інтелекту, корекції невротичних розладів, наслідків психологічної травми та проблем розвитку особистості, арттерапевтки.

Проблеми дисципліни в освітньому середовищі

Вебінар: <https://vseosvita.ua/webinar/problemi-disciplini-v-osvitnomu-seredovisi-108.html>

Педагогічні стратегії налагодження дисципліни в дитячо-учнівському середовищі. Подолання агресивних проявів

